

K identifikaci muže pomohla genetika

14.2.2024 - Petra Srnková | Policie ČR

Experti Kriminalistického ústavu z odvětví genetiky přispěli ke ztotožnění neznámého muže, kterého v listopadu loňského roku srazil na Sokolovsku vlak.

Neštěstí se stalo 13. listopadu kolem půl páté ráno na železniční trati poblíž Oloví na Sokolovsku. Vlak jedoucí ve směru z Oloví na Hřebený narazil do muže, který si podle strojvedoucího měl lehnout na koleje. Při střetu s vlakem muž utrpěl zranění neslučitelná se životem.

Neměl u sebe žádné osobní doklady, ani jiné věci, které by jej spojovaly s nějakým místem či osobou, což kriminalistům ztěžovalo pátrání po jeho totožnosti. Ke ztotožnění muže přispěla analýza DNA – porovnání profilu DNA a srovnávacího materiálu. Jedná se o 79letého muže německé národnosti.

(Tisková zpráva KŘP Karlovarského kraje

<https://www.policie.cz/clanek/muz-srazeny-vlakem-ztotoznen.aspx>)

Metody identifikace v kriminalistice

V rámci kriminalistiky lze využít několik metod, s jejichž pomocí lze identifikovat jedince. Po smrti člověka nastává postupná degradace tělesných ostatků, která má několik stádií. Proces rozkladu ovlivňuje prostředí, v němž se tělo nachází, klimatické podmínky, činnost živočichů aj. a právě podle stavu nálezu těla se volí metody identifikace.

V procesu identifikace je také rozhodující, zda se jedná o neznámou mrtvolu, o které policisté nemají žádné informace, nebo zda mají vytipované osoby, o které by se mohlo jednat (např. z okruhu pohřešovaných osob), a tudíž mohou zajistit srovnávací vzorky k analýze DNA (např. osobní věci z místa bydlíště, vzorky od příbuzných), fotografie vytipovaných osob, zdravotní dokumentaci apod.

Daktyloskopie

U časných nálezů, pokud je zemřelému možné sejmout otisky prstů, lze využít daktyloskopii, která identifikuje jedince na základě obrazců papilárních linií. Otisky lze porovnat v databázi AFIS (obsahuje otisky prstů a dlaní osob obviněných, odsouzených a osob daktyloskopovaných v souvislosti s cizineckým režimem a neztotožněné daktyloskopické stopy z míst neobjasněných trestných činů) nebo s otisky, které policie zajistí v místě bydlíště vytipované osoby.

Kriminalistická genetika

Další a velice často využívanou metodou je genetická analýza DNA. Profil DNA neznámé mrtvolky lze porovnat v Policejní databázi DNA (kromě profilů DNA osob obviněných a odsouzených a stop z míst neobjasněných trestných činů databáze obsahuje také profily DNA neznámých mrtvol). Nedojde-li ke zjištění shody s profily v databázi, je profil DNA neznámé mrtvolky do databáze uložen pro pozdější identifikaci. Pokud se policii v průběhu pátrání podaří získat osobní věci vytipované osoby nebo biologické vzorky od příbuzných, lze vzájemným porovnáním identitu neznámé mrtvolky potvrdit, nebo vyvrátit.

Kriminalistická antropologie

Významné místo v identifikačním procesu zaujímá kriminalistická antropologie. Uplatňuje se zejména v případě nálezu kosterních ostatků a mrtvol neznámé totožnosti v různém stupni rozkladu. Antropologická osteologická analýza zahrnuje kompletní vyhodnocení lidského kosterního nálezu – odhad stáří kostí a stanovení biologického profilu. Při stanovení biologického profilu antropolog odhadne pohlaví, věk, populační afinitu (populační příslušnost) a vypočítá výšku postavy. Z kostí lze vyčíst i další důležité informace, které mohou pomoci při identifikaci např. vývojové či růstové

poruchy, prodělané úrazy, chirurgické zákroky aj. Důležitý je i stav chrupu. Antropologické zkoumání zahrnuje rovněž identifikaci osob podle fotografie, a to v případech, kdy není degradována obličejová část, a jsou k dispozici fotografie vytipované osoby.

<https://www.policie.cz/clanek/k-identifikaci-muze-pomohla-genetika.aspx>